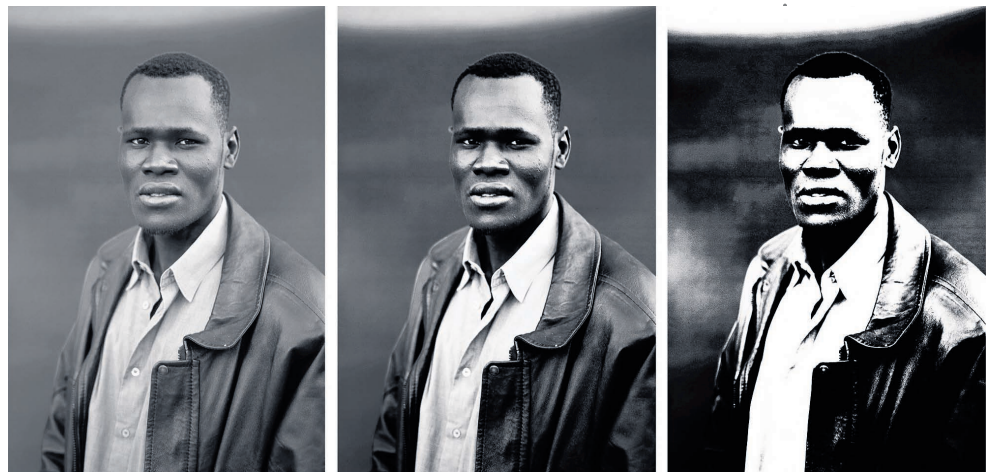

עבודה של אסף שושן
"אוסף של זמני המתנה"
המייצרים מקומות
המכילים את אותו
אוכלוסיות בתנועה

פוטו אופ

במלאת שבע שנים להתנתקות מגוש קטיף, תוצג בגלריה דנה שבקיבוץ יד מרדכי תערוכת היחיד של הצלם אסף שושן, ממפוני ימית, "טריטוריות של המתנה", העוסקת בקשר שבין הטריטוריה הדרומית לבין החומר האנושי

שקבוצות של נורדים, פליטים ומהגרים נעות ונדות בו. "עבור שושן", מסבירה הררי, "המדבר הוא מעין אזור ביניים, פסטורלי אך צחיח, שכפרי ברואים לא מוכרים, אוכלוסיות פליטים, שטחי אימון ומחנות צבאיים מתקיימים בו אלה לצד אלה ומעלים, מעצם קיומם המשותף והכמעט-סוריאליסטי, שאלות על מצבן הפוליטי, הפסיכולוגי והרגשי של אוכלוסיות אלה ועל יחסי הכוחות המתקיימים ביניהן".

חקר אוכלוסיה בתנועה

השם "טריטוריות של המתנה" מתייחס לעבודתו של ההיסטוריון לורן וידאל מאוניברסיטת לה רושל בצרפת. וידאל חוקר אוכלוסיות בתנועה (מהגרים, פליטים, נורדים וכו') ואת התחנות הפיזיות בדרך, שאותן הוא מתאר כמרחבים שבהם מתקיים מצב קיומי של ציפייה אל הלא נודע. זוהי מציאות הנוצרת במרחבים מסוימים (כגון מחנה פליטים, סירה של מהגרים, מחנות מעצר או אפילו תחנות מעבר גבול), המתאפיינים בתנאים חברתיים, ארגוניים, חוקיים וגם נפשיים שונים מהותית מאלה המתקיימים בחברה אורחית "מתוקנת".

"אף על פי שהחברה המודרנית מתאפיינת כמוביליות גבוהה", טוען וידאל, "היא מורכבת מאוסף של זמני המתנה המייצרים מקומות המכילים את אותן אוכלוסיות בתנועה. וזה כל כך מתאים לזמננו הטעון כל כך... כן, אני מתכוון אליה, אלי ישי".

ההתייחסות לפליטים מסודן ודארפור באה לידי ביטוי, כמוכח, בתערוכה של שושן. בעבודת הווידאו "טא'אבן", שצולמה בוואדי סמוך לגבול ישראל-מצרים, נראה גבר שחור צעיר רץ על רקע נוף מדברי מבלי להתקדם, עד שהוא נעלם בעלילת היום המחשיך. טא'אבן, פליט סודני, אינו מצליח להתרחק מן הגוף שמאחוריו. על אף המאמץ המתמשך ועל אף הזמן החולף והתנועה הבלתי פוסקת, לא עולה בידו לשנות את מצבו, להגיע ליעד כלשהו או להיחלץ מן המקום שבו הוא נמצא, עד שהוא נבלע בחשכת הלילה. הווידאו מתחיל באור יום ומסתיים בחושך והקול היחיד הנשמע ברקע הוא הלמות לבו של הרץ.

אסף שושן, "טריטוריות של המתנה", גלריה דנה, יד מרדכי, עד ל-18 באוקטובר. אוצרת: רווית הררי

בשבוע שבו צוינו שבע שנים להתנתקות מגוש קטיף, נפתחה בגלריה דנה בקיבוץ יד מרדכי תערוכת היחיד של הצלם אסף שושן, שגולד בימית וגולד לאחר פיגועי במושב רקל בדרום. בתערוכת היחיד הראשונה שלו בישראל, "טריטוריות של המתנה", מציג שושן תצלומים ועבודות וידאו שצולמו באזורים שונים בדרום הארץ ועוסקים בקשר שבין הטריטוריה הגיאוגרפית הדרומית לאוכלוסיות האנושיות המאכלסות אותה.

דברים שרואים משם

שושן, שמרבה לצלם נופים גיאוגרפיים ואנושיים ברחבי הארץ, מחלק את זמנו בעשור האחרון בין פריז לישראל, לאחר שזכה במלגה לחיות ולעבוד שם. "הוא חי שם, אבל החומרים שלו מכאן, ובעיקר מהדרום", אומרת האוצרת של גלריה דנה, רווית הררי. אחת המטרות שהררי הציבה לעצמה כאשר החלה לאצור את התערוכה בגלריה דנה הייתה אמנות שמתכתבת עם האזור, ואין ספק שהתערוכה של שושן משתייכת לסדרת החברים לעט של הררי: "אתה בהחלט יכול לוהות בצילומים שלו הרבה עריגה וגעגועים למקום בו גדל. יש כאן גם אמירה מאוד חזקה של משהו שלא יכול לחזור ולבקר בעיר בה נולד".

"אבל יחד עם זאת, למרות ששושן מצולם במקום שבו גדל, דרום הארץ, עבודתו רחוקה מלהיות מקומית", מסבירה הררי. "הארץ המובטחת שבה מוצבת מצלמתו היא נקודת מוצא לניסוח רעיון אוניברסלי כללי על מצב האדם. עבודתו מעלה שאלות לגבי המציאות הפסיכולוגית והרגשית של החיים בארץ, לגבי תחושת הורות וחוסר השייכות של מי שמחלק את חייו בין שני בתים ושל אדם, כל אדם, המודע לארעיות של חייו בעולם".

תמיד ניתן לשאול אם יש בכלל עניין בקרב תושבי האזור לראות את המקומות בהם הם חיים או שמא הצילומים של שושן יעניינו יותר את הקליינטים שלו בתערוכות בהן הוא עומד להציג בלה רושל או בפריז. מצד שני, הצילומים של שושן מספקים נקודת מבט מרתקת על מקומות מוכרים שגורמים לכאורה ברורים מאליהם.

כבר במבט ראשון, חוזר בתצלומים נושא המדבר, למשל, המשמש כמעין שטח הפקר בעל חוקים משלו,

תערוכות

אשר קשר // asher_kesher@walla.com